U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **T. S.**, zast. Mgr. Markétou Nečasovou, advokátkou, AK Orlická 163, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 12. 2011, čj. OAM-359/LE-BE02-PA03-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2012, č. j. 49 Az 11/2012 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni stěžovatelky, Mgr. Markétě Nečasové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.800 Kč, která jí bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do šedesáti dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 12. 2011, čj. OAM-359/LE-BE02-PA03-2011. Tímto rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Krajský soud se s tímto posouzením žádosti ztotožnil. Uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí je rozhodnutím, které bylo vydáno v tzv. zkráceném řízení o azylovém právu, zakotveném v § 16 zákona o azylu. V posuzovaném případě správní orgán vycházel z § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou. Krajský soud z obsahu spisu zjistil, že žalobkyně pobývala na území České republiky opakovaně nelegálně, což sama připustila. Žádost podala až po svém zadržení Policií ČR, aniž by uvedla jakékoliv objektivní okolnosti pro nevyužití tohoto institutu dříve. Žalovaný současně zkoumal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Po celkovém posouzení věci soud dospěl k závěru, že žalobkyně podala žádost pouze s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. Žalobu tak krajský soud neshledal důvodnou a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

V kasační stížnosti, a jejím doplnění ustanovenou zástupkyní, se stěžovatelka dovolává kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka v prvé řadě namítá, že žalovaný nesprávně posoudil skutkové okolnosti její žádosti o azyl, resp. ze zjištěných skutečností dospěl k chybnému závěru. Dovolává se ustanovení § 14b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se udělí doplňková ochrana rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny. Již v rámci pohovorů uvedla, že o udělení doplňkové ochrany požádala z důvodu žít v České republice se svojí rodinou. Skutečnost, že stěžovatelka v současné době nežije na stejné adrese jako její manžel neznamená, že důvod k udělení doplňkové ochrany automaticky odpadl. K tomu stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že i Evropský soud pro lidská práva přijal dynamický výklad článku 8 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod tak, aby byli rodinní příslušníci osob s cizí státní příslušností, kteří jsou trvale usazeni na území Vysokých smluvních stran Úmluvy, chráněni před vyhoštěním a aby bylo umožněno případné sloučení jejich rodin. Stěžovatelka dále uvádí, že krajský soud poukazuje na rozpory v jejích výpovědích. K tomu vádí, že tyto rozpory nejsou rozpory skutečnými, ale je třeba je hodnotit jako postupné upřesňování a doplňování její výpovědi, a dalším faktorem mohl být i fakt tlumočení jejích výpovědí. Stěžovatelka dále namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, kdy soud nepřihlédl ke všem žalobním bodům, nevypořádal se se všemi procesními námitkami uvedenými v žalobě, tedy žalobními body, jež vytýkají žalovanému porušení jednotlivých ustanovení správního řádu, tedy vytýkající žalovanému, že se nezabýval žádostí o udělení azylu odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nevedl azylové řízení tak, aby posílil její důvěru ve správnost rozhodování a že je rozhodnutí žalovaného nepřesvědčivé, neboť žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a za tím účelem si pro rozhodnutí neopatřil potřebné podklady. Stěžovatelka dále uvádí, že jí uváděné důvody přesahují zdaleka její osobní zájem, neboť správný postup orgánů rozhodujících o udělení mezinárodní ochrany je v zájmu širokého spektra subjektů žádajících o její udělení, kdy je ve věci potřeba zajistit ústavně souhlasný výklad právního předpisu. S ohledem na uvedené stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc krajskému soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný správní orgán ve svém obsáhlém vyjádření ke kasační stížnosti rekapituluje zjištění stran důvodů a okolností pobytu stěžovatelky na území České republiky, které jej vedly k závěru, že stěžovatelka podala žádost o udělení mezinárodní ochrany účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohla požádat o udělení mezinárodní ochrany daleko dříve. Stěžovatelka sama připustila, že s manželem nežila a také její dcera žije na Ukrajině. Správní orgán dodává, že krajský soud se s ním shodl i v tom, že rodina, resp. všichni, mohou žít v místě, kde budou mít povolen pobyt, což nemusí být výhradně území České republiky. Dodal, že stěžovatelka o žádný druh pobytu na území České republiky ve smyslu zákona o pobytu cizinců nikdy nepožádala. S ohledem na uvedené považuje kasační stížnost za nedůvodnou a proto navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka přijela do České republiky poprvé za prací v r. 2000, a nejprve se pravidelně vracela za dcerou na Ukrajinu. Od r. 2000 v České republice pobýval za účelem práce také její manžel, který zde získal v r. 2003 trvalý pobyt. V roce 2004 stěžovatelka do České republiky přijela s úmyslem zde zůstat. V témže roce jí bylo poprvé uloženo správní vyhoštění, po kterém se vrátila na Ukrajinu. V r. 2007 znovu přijela do České republiky a v r. 2011 jí bylo uloženo druhé

správní vyhoštění. V témže roce jí bylo uloženo i třetí správní vyhoštění, a to dne 12. 12. 2011. Následně, dne 19. 12. 2011, stěžovatelka podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedla, že na Ukrajině má dospělou dceru, v České republice žije její manžel, dále také její matka a setra s rodinou. Žádost odůvodnila tím, že v České republice žije již dlouho, má zde celou rodinu, zatímco na Ukrajině nemá nikoho, nemá tam kde bydlet a nemá práci. V České republice měla vízum do 31. 7. 2011, když si je šla prodloužit, ukradli jí všechny doklady. V listopadu 2011 jí byl vystaven „bílý“ pas k vycestování na Ukrajinu, z České republiky neodcestovala a pobývala zde nelegálně. O azyl požádala, neb se o této možnosti dozvěděla při zadržení policií. Dříve o azyl nežádala, neboť to nepotřebovala. Současně uvedla, že v zemi původu v minulosti neměla žádné problémy kvůli své rase, národnosti, pohlaví, náboženskému přesvědčení, stejně tak neměla žádné problémy se státními orgány, úřady, soudy, policí, armádou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, v souladu s ust. § 104a s. ř. s. zkoumal, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná

pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě sice stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, proč považuje svoji kasační stížnost za přijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s., avšak Nejvyšší správní soud stěžovatelův názor nesdílí, neb v dané argumentaci stěžovatelky nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

Stěžovatelka v kasační stížnosti v prvé řadě namítá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal řádně s tím, zda v jejím případě nebyly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14b zákona o azylu. S tím Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit. Z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, založeného ve spisu, zřetelně vyplývá, že této otázce se žalovaný náležitě věnoval a stanovisko k ní zaujal na str. 5 rozhodnutí. Po vyložení obsahu předmětného ustanovení v souladu s obsahem správního spisu, jak si Nejvyšší správní soud sám ověřil, uvedl, že z výpovědí jmenované v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana k některému z jejich rodinných příslušníků ve smyslu tohoto ustanovení. Proto žalovaný správní orgán dospěl k závěru, že žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany je i ve vztahu k tomuto ustanovení rovněž zjevně nedůvodná. Bez významu není ani skutečnost, že tuto námitku stěžovatelka jednak neuvedla v žalobě, a při jejím uvedení v kasační stížnosti netvrdila, že někdo z rodinných příslušníků stěžovatelky v České republice má udělenu doplňkovou ochranu a tudíž ani nekonkretizovala o kterou osobu by mělo jít.

Pokud stěžovatelka zpochybňuje, že v jejích výpovědích před správním orgánem byly rozpory, Nejvyšší správní soud považuje za jednoznačné, že rozporem nepochybně bylo ke konstatování, že na Ukrajině má dospělou dceru, její návazné prohlášení, že chce žít v České republice, neboť na Ukrajině nemá nikoho.

Stěžovatelka rovněž namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, kdy soud podle jejího nepřihlédl ke všem žalobním bodům, nevypořádal se se všemi procesními námitkami uvedenými v žalobě, jež vytýkají žalovanému porušení jednotlivých ustanovení správního řádu. Jak Nejvyšší správní soud zjistil z obsahu spisu, stěžovatelka v žalobě namítal a porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., toliko obecně, bez konkretizace, v čem mělo být toto ustanovení porušeno, stejně jako toliko obecně namítala, že v rozporu se zákonem byla aplikována ustanovení § 16 odst. 2 a § 14a zákona o azylu. Zatímco k tvrzenému porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb. Stěžovatelka v žalobě dále již nic neuvedla, na doplnění tvrzení o právu odporující aplikaci § 16 odst. 2 a § 14a zákona o azylu, uvedla citace z judikatury, které však v kontextu skutkových zjištění v dané věci podle názoru Nejvyššího správního soudu spíše svědčí o tom, že daná ustanovení žalovaný správní orgán aplikoval v posuzovaném případě naprosto přiléhavě a správně. Správnost aplikace těchto ustanovení na posuzovaný případ ostatně shledal i krajský soud. Pakliže se stěžovatelka v kasační stížnosti dovolává, že se krajský soud nevypořádal se všemi procesními námitkami uvedenými v žalobě, jež vytýkají žalovanému porušení jednotlivých ustanovení správního řádu, a činí tak opět toliko obecným poukazem na to, že skutkový stav nebyl zjištěn úplně a spolehlivě, aniž by konkretizovala v čem, Nejvyšší správní soud konstatuje, že i tato stížnostní námitka je nedůvodná.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžovatelka v žádosti o udělení mezinárodní ochrany nikterak neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu.

Posouzením obdobných případů se Nejvyšší správní soud již dostatečně zabýval např. v rozsudku ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 Azs 17/2007 - 59, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, www.nssoud.cz. K obecně formulované námitce stěžovatelky týkající se zjišťování skutkového stavu věci pak lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, v němž soud uvedl, že *„správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 cit. zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené...“*. V rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že břemeno tvrzení v řízení o azylu stíhá žadatele o azyl: „Pokud je nesporné, *že stěžovatel ani nenamítal skutečnosti svědčící o tom, že došlo nebo že by potenciálně mohlo dojít k zásahu do jeho lidských práv ve smyslu ustanovení § 12 či 14a zákona o azylu, žalovaný se nemusí dále hodnocením jednotlivých tvrzení a skutečností zabývat*“. Uváděné právní otázky vyplývající ze skutkového stavu tohoto případu jsou již dostatečně řešeny ustálenou a bezrozpornou judikaturou a Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by bylo vhodné nebo potřebné učinit judikaturní odklon či zaujmout právní názor odlišný od právního názoru již dříve tímto soudem vyřčeného.

Podmínkami pro aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu se potom Nejvyšší správní soud zevrubně zabýval mj. v rozsudku ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, na který ostatně stěžovatelka sama odkazuje v žalobě. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že*: ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu je nutné vykládat tak, že „jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal [POUZE] s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak“. Jen takový výklad je v souladu s čl. 13 a 18 kvalifikační směrnice ve spojení s čl. 23 odst. 4 písm. i) a j) procedurální směrnice. ..... Nicméně pokud žadatel přesvědčivě prokáže, že mu hrozí v zemi původu pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo skutečné nebezpečí vážné újmy, je žalovaný povinen se zabývat i jeho tvrzeními podle § 12 a § 14a zákona o azylu, a případně azyl či doplňkovou ochranu udělit. ..... v případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová. Žadatel však může prokázat nejen, že žádost nemohl podat dříve, ale (nezávisle na tom, že ji mohl podat dříve) rovněž, že ji nepodal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Použití ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu tudíž vyžaduje třístupňový test: (1) zda hrozí stěžovateli vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny; (2) zda mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve; a (3) zda je z postupu žadatele patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se tomuto hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny. Tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně; v případě nesplnění byť jedné z nich nelze § 16 odst. 2 zákona o azylu aplikovat.*

Stěžovatelka netvrdila žádné relevantní azylové důvody, žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána až po vydání rozhodnutí o udělení správního vyhoštění a po jejím zadržení Policií ČR, přičemž žádost mohla stěžovatelka podat podstatně dříve. Otázkou důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b, a stejně tak i podle § 14a , zákona o azylu se krajský soud zabýval, a také se s ní náležitě vypořádal.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu s ustanoveními zákona o azylu, a nezjistil naplnění důvodů kasační stížnosti. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů.

Splnění podmínek přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud v daném případě nehledal a kasační stížnost žalobce podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Vzhledem k tomu, že zástupkyní stěžovatele byla soudem ustanovena advokátka, platí odměnu za zastupování a hotové výdaje stát (§ 35 odst. 7 v návaznosti na § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni náleží v souladu s § 11 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky, odměna za dva úkony právní služby ve výši à 2.100 Kč a dále podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky za dva úkony právní služby ve výši à 300 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 4.800 Kč, která jí bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do 60ti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. listopadu 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu